

Läkemedelsnytt - Ett nyhetsbrev från Läkemedelscentrum

Nr 6 juni 2024

Läkemedelsrekommendationer

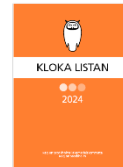
Läkemedelskommittén i Region Sörmland har beslutat att använda Kloka listan som officiell reklista. Kloka listan är framtagen av Region Stockholms läkemedelskommitté. Hänvisningar till vårdnivå och vårdöverenskommelser gäller inte i Region Sörmland. Där gäller istället Region Sörmlands egna rutiner och vårdöverenskommelser.

Kloka listan innehåller läkemedel som rekommenderas för behandling av vanliga sjukdomar i primärvård, specialiserad öppenvård och slutenvård.

Rekommendationerna är grundade på vetenskaplig dokumentation avseende effekt och säkerhet, farmaceutisk ändamålsenlighet, kostnadseffektivitet och miljöaspekter.

Läkemedelskommittén i Region Sörmland har i nuläget valt att inte göra några lokala justeringar av de rekommendationer som ges i Kloka listan.

Läs mer på samverkanswebben
[Läkemedelsrekommendationer -
Samverkanswebben \(regionsormland.se\)](https://regionsormland.se)

Podd från Läkemedelscentrum

Läkekraft är en ny podd från Läkemedelscentrum som handlar om läkemedel, friskvård och sjukvård. Vi samtalar med experter och andra kunniga och riktar oss till allmänheten i hela Sverige. Vi hoppas det kan vara en hjälp för vården att kunna hänvisa patienter till podden för att få mer kunskaper om vanliga sjukdomar. Första avsnittet planeras släppas vecka 25.
[Här kan du lyssna på podden Läkekraft](#)

Digitala föreläsningar

Våra övriga föreläsningar äger rum på torsdagar kl. 08.15 - 08.35. Om du redan nu har en fråga till kommande föreläsning, skicka in den i förväg på telefonnummer 070-903 204 1500 eller skanna QR-koden.

Tidigare föreläsningar och program för kommande finns på [Samverkanswebben](https://regionsormland.se).

Missade du föreläsningen?

Här kan du se de senaste föreläsningarna:

[Hepatit C](#)

med Malin Enarsson, smittskyddsläkare Region Sörmland

[Läkemedelsbehandling vid osteoporos](#)

med Anna Rosenberg, distriktsläkare Vårdcentralen Stadsfjärden

[Akuta andningsbesvär hos barn](#)

med Josefin Cosmo, barnläkare, barn- och ungdomskliniken Sörmland

[Allmänt om tarmsmittor - diagnostik och behandling](#)

med Malin Enarsson, smittskyddsläkare Region Sörmland

13/6 - Presentation av Läkemedelsbehandling av de mest sjuka och sköra äldre

Christina Mörk, specialistläkare i geriatrik och allmänmedicin, Region Uppsala

29/8 - Bedömning av tandstatus och risk för käkbensnekros vid osteoporos

Emma Ekenstråle, tandläkare, specialisttandvården MSE

5/9 - Läkemedel och äldre (denna föreläsning är lite längre)

Maria Ljungdahl, klinisk farmakolog och geriatriker, Region Stockholm

12/9 - Biosimilarer

Isabella Ekheden, klinisk farmakolog, KI, Region Stockholm

19/9 - Föreläsning från Strama: Clostridioides difficile-infektion

Måns Stefansson, infektionsläkare, infektionskliniken MSE

Datum och föreläsare kan komma att förändras, senaste information finns på [Samverkanswebben](#). Vi tar tacksamt emot önskemål om innehåll i kommande föreläsningar.

Har du en kollega som vill få inbjudan till föreläsningarna, vidarebefordra nyhetsbrevet, [anmälan till egen inbjudan till föreläsningar](#).

Nu samlas kliniska kunskapsstöd på ny sajt

1177.se växer och får nu en egen del som riktar sig till vårdpersonal

Med start denna vecka så blir de nationella kunskapsstöd som har tagits fram av regionernas system för kunskapsstyrning en del av 1177. Det sker med en flytt av nationellt kliniskt kunskapsstöd.se till [vardpersonal.1177.se](#).

Innehållet bygger inledningsvis på de nationella kunskapsstöd som har tagits fram inom regionernas system för kunskapsstyrning (NKK). 1177 för vårdpersonal kommer att utvecklas i flera etapper. Målet är att de nationella kunskapsstöden med bästa tillgängliga information ska vara lätta att använda både inom primärvård och specialiserad vård.

– Syftet är att det ska bli lättare för dig som vårdpersonal att använda bästa tillgängliga kunskap när alla kunskapsstöd samlas på ett ställe, säger Sofia Stenlund Wretling, samordnare för kunskapsstyrningen i Region Sörmland.

Det här kan du hitta på 1177 för vårdpersonal

- Kunskapsstöden från nationelltklinisktkunskapsstod.se (NKK)
- Vårdhandboken
- Rikshandboken i barnhälsovård
- Nationella vård- och insatsprogram för psykisk hälsa (VIP)

Framöver kommer fler kunskapsstöd att integreras i 1177 för vårdpersonal. Dessutom utreds möjligheten att skapa en del där medarbetare kan nå olika tjänster och verktyg via inloggning.

Till sajten: vardpersonal.1177.se

Läs mer: Lokala programområden Kunskapsstyrning

<https://samverkan.regionsormland.se/for-vardgivare/medicinska-omraden/>

Stor viktnedgång av GLP1-analoger kan ibland vara en oönskad effekt

I informationssyfte sammanfattas här i breda drag information från flera avvikelserapporter som kommit in i Region Sörmland. Det handlar om patienter som vårdats ineliggande efter stor viktnedgång. Samtliga patienter har haft diabetes typ 2 och har blivit behandlade med GLP1-analoger. Behandlingarna har resulterat i stor viktnedgång över en relativt kort tidsperiod. I de aktuella fallen har viktnedgången varit runt 20-30 % och resulterat i orkeslöshet, svår undernäring, men också stor förlust av muskelmassa. Tillstånden kan vara mycket svårbehandlade särskilt med tanke på patienternas samsjuklighet och ålder.

Vården behöver vara extra observant om någon patient minskar i vikt under relativt kort tid så att undervikt inte uppkommer. I dessa fall är det viktigt att kontrollera om patienten står på någon GLP1-analog. Dessa läkemedel behöver då sättas ut och annan behandling övervägas.

- GLP1-analoger rekommenderas inte till de mest sköra äldre patienterna då de kan ge oönskad viktnedgång och evidensen är begränsad för denna patientgrupp.

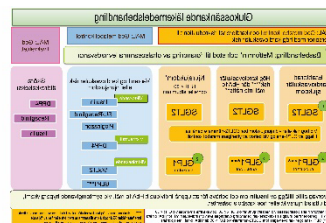
Nu finns en ny nationell läkemedelsrekommendation för glukossänkande läkemedelsbehandling vid typ 2-diabetes med en tydlig och översiktlig behandlingsrekommendation för olika typer av samsjuklighet, se nyheten nedan. [Se även Läkemedelsbehandling av de mest sjuka och sköra äldre.](#)

Glukossänkande läkemedelsbehandling vid typ 2-diabetes

Ny nationell läkemedelsrekommendation finns nu för glukossänkande läkemedel vid typ 2-diabetes.

- [Glukossänkande läkemedelsbehandling vid typ 2-diabetes](#)
- [Behandlingsalgoritm](#)

Titta gärna på den [inspelade föreläsningen](#) om SGLT2-hämmare och deras plats i terapin – Typ 2-diabetes med fokus på SGLT2-hämmare och glukossänkning med Stefan Jansson, distriktsläkare Region Örebro län. [Presentationsmaterial](#) från föreläsningen.

Region Sörmlands beredskapsplan för värme

Beredskapsplanen innehåller vägledning, råd och rekommendationer för att förebygga, tidigt upptäcka och minska hälsoriskerna på sårbara grupper av patienter vid en värmebölja. Här finns även råd och vägledning för att förebygga problem med bland annat förvaring av läkemedel, läkemedelsförråd, lokaler och teknisk utrustning gällande värme och fukt.

Flera läkemedelsgrupper såsom ACE-hämmare, ARB och NSAID kan ge akut njursvikt vid intorkning/vätskebrist, där äldre och kroniskt sjuka personer är riskgrupper som är speciellt sårbara för värmebölja. I beredskapsplanen finns exempel på läkemedel där tillfälligt uppehåll kan bli aktuellt vid risk för intorkning vid värmebölja.

Beredskapsplanen nås via Region Sörmlands samverkanswebb [Kris- och katastrof - Region Sörmland - Samverkanswebben \(regionsormland.se\)](#)
[Beredskapsplan värmebölja](#)

Tänk på solen i kombination med vissa läkemedel

Under sommarhalvåret ökar risken för fototoxiska och fotoallergiska hudreaktioner på solljus i samband med användning av vissa läkemedel. De flesta personer har inga större problem med överkänslighet mot solljus, men den individuella känsligheten varierar kraftigt.

Fototoxiska reaktioner är vanligast. De flesta läkemedel som ger en ökad solkänslighet ger denna typ av reaktion. Kliniskt utseende påminner om solbränna (erytem). Exempel på läkemedel som kan ge fototoxiska reaktioner är: tetracykliner (särskilt doxycyklin), diuretika, (hydroklortiazid och i lägre grad furosemid), NSAID (ketoprofen och naproxen), antimalariamedel (klorokin och hydroxiklorokin), retinoider och kalciumflödeshämmare.

Fotoallergiska reaktioner är ovanliga, men allvarigare eftersom konsekvenserna kan vara livslånga. Kliniskt utseende liknar kontakteksem med klåda. Exempel på läkemedel som kan ge fotoallergiska reaktioner: NSAID (ketoprofen, diklofenak, piroxicam och celecoxib), diuretika (främst hydroklortiazid), antimalariamedel (klorokin och hydroxiklorokin).

Den viktigaste åtgärden är att sätta ut det aktuella läkemedlet. Om det inte är möjligt ska patienten skydda sig med kläder och hatt samt använda solskyddsmedel med hög solskyddsfaktor för både UVA och UVB.

För mer info: [Toxiska och allergiska reaktioner på ljus och läkemedel i förening - Janusinfo.se](#)

Svag evidens för behandling med Coenzym Q10, vitamin B12, naltrexon eller NaCl vid ME/CSF

Bragéekliniken i Stockholm har under flera år givit vård till patienter med myalgisk encefalomyelit/kroniskt trötthetssyndrom (ME/CFS). Patienterna har ofta behandlats med Coenzym Q10 (antioxidant och kosttillskott), vitamin B12 och naltrexon. Region Stockholm har sagt upp avtalet med kliniken vilket lett till att verksamheten sedan en tid tillbaka är nedlagd. Frågor om dessa behandlingar har kommit till Region Sörmland från ett flertal patienter. Uppsala läkemedelsinformationscentral (ULIC) har sammanställt evidensen för dessa behandlingar och sammanfattningsvis är dokumentationen för otillräcklig för att kunna rekommendera dem.

[Q10, naltrexon och vitamin B12 vid myalgisk encefalomyelit \(ME\) / kroniskt trötthetssyndrom \(CSF\) \(svelic.se\)](#)
[Finns det någon evidens för infusion med natriumkloridlösning vid ME/CFS? \(svelic.se\)](#)

Patienter med ME/CFS har ofta behov av läkemedelsbehandling riktad mot till exempel smärta, depression och sömnsvårigheter. Sådan behandling får ges enligt sedvanliga principer.

Regionlicenser för läkemedel

Läkemedelsverket kan utfärda särskilda tillstånd att expediera recept när generell licens finns. [Aktuella beslut finns att läsa här.](#)

Beviljade licenspreparat finns på nedan länk. Vid receptförskrivning av licensalternativ anges "använd regionlicens för Region Sörmland" i doseringstexten och bifoga referensnumret från tabellen. [Beviljade regionlicenser för läkemedel.](#)

Läkemedelsrester

Webbsidan [information om läkemedelsrester](#) i Region Sörmland uppdateras kontinuerligt. För rester gällande antibiotika finns mer information att läsa hos [Strama.](#)

Ny tjänst som underlättar för att hitta information om restanmälda läkemedel

[Sil Online \(silinfo.se\)](#) tillhandahåller läkemedelsinformation från en rad olika källor och kan bäst beskrivas som ett fönster in mot Sils databas som är integrerat i alla stora journalsystem i Sverige. Sil står för Svenska informationstjänster för läkemedel. Informationen på Sil Online uppdateras två gånger i veckan i samband med uppdateringarna av Sil-databasen och återspeglar sortimentet som kan förskrivas inom vården i Sverige. På Sil Online kan

sökningar på själva läkemedelsnamnet göras men även på de unika koder som finns för läkemedel, dess förpackningar, substanser med mera för alla registrerade läkemedel i Sverige samt licensläkemedel. Mer information om tjänsten hittar du här:

[Se filmen från webinariet om restanmälda läkemedel i Sil Online - Inera](#)

Våra nyhetsbrev

Vill du få mer riktad läkemedelsinformation? Anmäl dig till önskat nyhetsbrev, klicka på det nyhetsbrev du är intresserad av!

[Nyhetsbrev för läkare primärvård](#)

[Nyhetsbrev för läkare slutenvård slutenvård](#)

[Nyhetsbrev för sjuksköterska primärvård](#)

[Nyhetsbrev för sjuksköterska slutenvård](#)

[Nyhetsbrev för sjuksköterska kommun](#)

[Nyhetsbrev för tandvården](#)

Ansvarig utgivare: Lars Steen

Redaktion: Björn Lundahl, Hannelore Musch, Sara Hed, Lotta

Jakobsson E-post: lakemedelscentrum@regionsormland.se